Ч. 157 (11.125). Львів, вівторок 19. липня 1927 Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Нова заборона.

В жовтні м. р. воєвідський уряд у Львові заборонив основувати Українське Товариство Ліґи Націй у Львові, з причини, що згідно з постановами статуту метою Т-ва було старатися розвивати засади устaлені основним договором Ліґи Націй і здійснювати їх практично у відношенні до земель заселених українським народом. Львівський воєвідський уряд узнав, що ті цілі належать до компетенції інтернаціональних чинників, зглядно законодатних державних властей і правительства та що стремління до реалізації цілей Т-ва булоби нарушенням суверенности і цілости держави. В консеквенції орік, що проектоване Т-во загрожує публичному порядкові, а тим самим є небезпечне для держави і протизаконне.

В наслідок рекурсу основателів Т-ва міністерство внутрішних справ у Варшаві не узглянило рекурсу і утримало в силі оречення воєвідського уряду у Львові, одначе — змінило мотиви цього оречення.

І справді, мотиви заборони воєвідства у Львові були того рода, що у Варшаві не мали відваги взяти їх за свої. Бо визнання грізним для держави і публичного ладу Товариства, що має за завдання працювати для розвитку засад Ліґи Націй, отже засад помирення між народами світа — виходило поза межі навіть теперішних можливостей. Тому міністерство внутрішних справ у Варшаві змінило мотиви децизії влади І. інстанції і подало, що забороняє основувати Т-во з причини завдання Т-ва забезпечити народам на основі права самовизначення свобідний розвиток під державно-правним оглядом.

Слід отже підчеркнути мотиви заборони основування Т-ва як через владу І. інстанції, так через верховну адміністраційну владу. Небезпечним для держави і публичного ладу є розвиток засади Ліґи Націй з одної сторони та стреміти до реалізації права самовизначення з другої сторони.

Польща є членом Ліґи Націй у Женеві і ще недавно висилювалася на здобуття місця в Раді Ліґи Націй. Як погодити активну участь Польщі в Лізі Націй, коли розвивання засад цеї установи загрожує публичному порядкови і є небезпечне для держави?

Ми знаємо добре, що ідея Ліґи Націй не є популярна серед польського громадянства. Це навіть зрозуміле. Всякий імперіялізм і мілітаризм мусить поборювати ідею загального мира й міжнародн. справедливости. Але не хочеться вірити, щоби воєвідська влада посунулася аж так далеко, і визнала працю для ідеї Ліґи Націй за шкідливу для держави і публичного порядку. Безперечно, що і ми дивимося критично на ту міжнародню установу, яка, на жаль, не переводить в життя своїх завдань. Одначе ми далекі від того, щоби уважати в засаді діяльність і ідею Ліґи Націй за шкідливу для дальшого розвитку людства. Думаємо, що компетентні міжнародні чинники повинні витягнути консеквенції з цього погляду воєвідської влади на ідею Ліґи Націй, а з другої сторони і офіціяльні чинники Польщі виходячи зі становища шкідливости основних ідей Ліґи Націй, повинні залишити працю на терені установи, якої засад не можна розвивати на території польської держави.

А мотиви міністерства внутрішних справ у Варшаві? Невжеж клич самовизначення народів є так небезпечний для польської держави, що аж треба заборони Т-ва, яке хоче забезпечити право самовизначення народів? Пригадаймо собі світову війну і ті кличі, які мали лягти в основу мирових договорів. Начальним кличем було право самовизначення народів і цьому кличеві завдячує польська держава свою незалежність. Але міністерство внутрішних справ у Варшаві тримається мабуть засади, що право самовизначення слід приноровити тільки до польського народу, а не до інших народів. Засада може оправдана зі становища світогляду польського громадянства, одначе сумніватися належить, чи та засада прийметься між чинниками, які зміряють до гармонійного співжиття народів, на основі засад справедливости.

При тому слід зазначити, що Західно-українське Т-во Ліґи Націй на основі далеко ширших статутів, — як предложені проектованим Товариством, — таких, як мають інші анальоґічні Т-ва на цілому світі — одержало було дозвіл основування ще з початком 1922 р. в Австрії, у Відні. Там одначе не платить українське населення податків і не дає данини крови. Коли після рішення з 15. березня 1923 З. У. Т-во Ліґи Націй стратило характер державного заступництва Сх. Галичини, делеґація польського Т-ва Ліґи Націй на конгресі у Відні зобовязалась супроти Президії Міжнародньої Унії Товариств Ліґи Націй добути дозвіл для українського Т-ва з хвилею його перенесення до Львова. Як цей дозвіл виглядає, маємо доказ тепер на оголошеному в „Ділі" документі заборони.

Слід підчеркнути, що тепер ніяка держава не робить перешкод в засновуванні Т-ств Ліґи Націй. Німці, Мадяри і Жиди в Чехах, Жиди в Австрії, Катальонці в Еспанії, нац. меншини в Естонії і ін. мають свої власні Т-ва Ліґи Націй і нікому на думку не приходить уважати діяльність цих Т-ств за шкідливу для відносних держав і небезпечну для публичного ладу. Це зрозуміло, що Т-ва, які стремлять до помирення народів і стараються розвивати основи Ліґи Націй можуть принести тільки користь громадянству і ідеї мира, а не шкоду. Не хочуть бачити цього тільки органи адміністрації в Польщі. Після їхнього погляду мабуть організації з протилежними засадами є безпечні для держави і не загрожують публичному ладові. Нехай і так буде...

З усмішкою читаємо мотиви всіх поданих вище заборон. Вони знайдуть належиту оцінку і в нас самих і там, де належить. Український народ має ще доволі сили і спокою, щоби перенести заборони, які є тільки доказом на слушність нашого становища в цій справі. Бо не зважаючи на всі заборони ми всеж зближаємося великими кроками до моменту, в якому мусять здійснитися кличі міжнародньої справедливости.

Д-р Олекс. Марітчак.

Конфлікт між КП(б)У і КПЗУ.

„Зрада" засад ленінізму у КПЗУ. — Більшість Ц. К. КПЗУ обстоює при „зраді". — Сім гріхів головних КПЗУ. — Меншість з ЦК. КПЗУ домагається „реформ" і „чистки" у провідних установах і пресових органах КПЗУ.

Не так давно, бо перед якими 20 місяцями були ми свідками великого клопоту, який мав московський комінтерн з комуністичною партією Польщі з приводу националістичних ухилів її центрального комотету. Скінчилося все благополучно для комінтерну, бо він відніс повну „побіду", розігнавши на сто вітрів ЦК. польської компартії та поставивши на його місце новий і певний. Такі події для комінтерну не нові, бо те саме робив він уже і з центральними комітетами німецької компартії, чеської і богатьох інших. Щож до польської компартії, то непорозуміння, що виникли в неї з комінтерном, а також непорозуміння в ній самій мали дещо цікавого і для нас. Білоруська компартія, чи краще компартія західньої Білорусі, що є автономною частиною польської компартії, висунула була в практичній політиці компартії Зах. Білорусі під Польщею клич територіяльної автономії, що підтримав і тодішний ЦК. Польської Компартії. Через те він скрутив вязи. Так само скрутив вязи і ЦК. компартії Західньої Білорусі. З того приводу була велика дискусія в комінтерні, а також в орґанах компартії, що ділають на терені Польщі. Про них ми своєчасно писали.

Цього року прийшла черга і на комуністичну партію Західньої України в тому розумінні, що нею дуже пильно занявся сам комінтерн, а ще пильніше ЦК. теперішньої комуністичної партії більшовиків України (КП(б)У) у Харкові. Одначе причиною заінтересування автономною одиницею Польської компартії, що має назву КПЗУ, не була справа територіяльної автономії ані справа кооперації з буржуазією на Західній Україні, а справа „національних ухилів" у самій КП(б)У, точніше справа Шумського, Хвильового та інших. КПЗУ є, як відомо автономною одиницею, що належить до польської компартії, але має при тім застережене право безпосередніх зносин з КП(б)У. З того титулу беруть представники КПЗУ участь у засіданнях і дискусіях ЦК. КП(б)У.

Ось і цього року брали участь у одному засіданні ЦК. КП(б)У представники КПЗУ в особах Максимовича і Василькова. На тому засіданні був і представник комінтерну тому, бо вирішувалася справа націоналістичних, дрібнобуржуазних і яких хочете ще контрреволюційних ухилів Шумського від правильної лінії національної політики комінтерну, ленінізму, ВКП(б), тобто всесоюзної (читай: російської) компартії більшовиків і т. д. Словом рішалася першорядної ваги для комуністичних хуситів „обрядова" справа.

І що сталося? Сталося щось несподіваного, що малощо землі не порушило в її основах. Делеґати КПЗУ заявилися проти усунення Шумського поза межі УСРР, акцептуючи при тім уповні усі напрямні національної політики КП(б)У. Не тої думки був делеґат комінтерну. І вийшла не субординація, вийшла, як кажуть москалі, „склока". З того становища делеґатів КПЗУ зробили зараже у ЦК. КП(б)У відповідні висновки і приняли відповідні резолюції. Не моглиж зробити інакше, коли Максимович і Васильків зважилися протиставити свою думку непомильному делеґатови комінтерну і взагалі маєстатові тої нерівнано „святої" у комуністичних вірних установи. Була колись така пригода за царських часів у Росії: приїхав ґубернатор до повітового містечка. Його витали. Один з мобілізованих громадян почав у своїй промові критикувати уряд і цілу абсолютну систему „білого" царя. Спостерегли це аранжери, перервали з трудом промовцеві і запевнили ґубернатора, що він „сумашедший". „Бистрий" ґубернатор заординував „дать ему (сумашедшому) 25"...

КП(б)У відразу рішила у свому оправданні перед комінтерном, що Максимович і Васильків „сволочі", контрреволюціонери, наглядним доказом чого їх „оборона" Шумського

„Останніми часами — пише КП(б)У у свому посланію до комінтерну — в діяльности верховного органу КПЗУ, її ЦК, ми, на жаль, спостерігаємо цілу низку тривожних симптомів, що свідчать про явний вплив буржуазної та дрібно-буржуазної ідеольогії на КПЗУ, це в означеній мірі пояснюється порівнюючою молодістю КПЗУ, її все ще недостатньою пролетарською базою і відсутністю в цій партії старих і міцних ленінських традицій. ЦК — КП(б)У зазначує, що останніми часами йому доводилося давати товариські вказівки представникам ЦК — КПЗУ на можливі загрози і ускладнення, що намічалися у звязку з політичною лінією КПЗУ. ЦК — КП(б)У давав вказівки, наприклад, представникам ЦК — КПЗУ тт. Василькову і Максимовичу на початку цього року в часі їхніх докладів у ЦК—КП(б)У — на крайню необхідність змінити роботу в КПЗУ насамперед серед робітників, щоб усунути можливий відрив від пролетарської бази. ЦК КП(б)У тоді таки зазначив загрозу, що встала перед КПЗУ, загрозу поставленого перед собою завдання роботи серед українського дрібного міщанства, що бере участь у національно-революційному русі, загрозу поворотного впливу цього дрібного міщанства на невитривалі і ідейного боку елементи самої КПЗУ, що зокрема вийшли з лав того ж міщанства. ЦК КП(б)У показав на непевну і невитриману позицію редактора органу ЦК КПЗУ „Наша Правда", що не виявив свого твердого відношення до боротьби, що провадилася в середині КП(б)У проти націоналістичних ухилів групи Хвильового. Кінець кінцем ЦК КП(б)У був змушений звернутися до ЦК КПЗУ з листом, де просив виявити своє відношення до виступу члена ЦК КПЗУ і кандидата в члени ЦК КП(б)У тов. Максимовича на пленумі ЦК КП(б)У де т. Максимович у свойому виступі не тільки не відмежувався, а солідаризувався з націоналістичним ухилом у середині КП(б)У в особі т. Шумського, та ще й сам виявив націоналістичний ухил і перехід на погляд дрібної буржуазії, а саме, в національному питанні.

З резолюції ЦК комуністичної партії Польщі, як зверхника КПЗУ, довідуємося про виступ Максимовича ось що:

„ЦК КПП гостро осуджує вже тут [illegible] КПЗУ на пленумі представника ЦК — [illegible] запречував ЦК — КП(б)У, [illegible] (протиставив себе) [illegible] т. Шумського (гарне прозвання!) і [illegible] від роботи в УСРР і [illegible] (Максимович) не тим, що [illegible] Шумський [illegible] роботи на [illegible]

Україні, то це згуртує контрреволюцію на Зах. України. Такий виступ офіційного представника ЦК КПЗУ не міг не мати значіння політичної демонстрації проти національної політики ЦК КП(б)У та ЦК ВКП(б). ЦК — КПЗУ більшістю своєю не тільки не виступив проти цієї дуже великої політичної помилки свого представника, але навпаки утримався від голосування за резолюцією представника Виконавчого комітету комінтерну в даному питанні. Цим самим ЦК КПЗУ солідаризується з виступом свого представника і поставив себе у конфлікт з лінією комінтерну та ВКП(б) в національному питанні. Той факт, що провідна група в ЦК КПЗУ і далі настоює на цій своїй грубій помилці сигналізує нам небезпеку націоналбільшовицького ухилу в КПЗУ".

Коротко але і ясно і зрозуміло. Отже не тільки Максимович провинився, але й уся та більшість у центральному комітеті КПЗУ, що його підтримала і нині підтримує. На основі цього націоналістичного „злочину" більшости членів ЦК КПЗУ сформулував ЦК КП(б)У та опублікував уже аж 7 (дословно *сім*) гріхів головних більшости КПЗУ, яких вона допустилася у своїй національній сліпоті. Ось і вони: 1) Лист ЦК КП(б)У до ЦК КПЗУ в справі Шумського і взагалі в справі національних питань в УСРР і на Зах. Україні та в справі національних ухилів остав без відповіди і висловлені в ньому тези не найшли підтримки; 2) Більшість членів ЦК КПЗУ відмовилася протиставити себе і відмежуватися від національного ухилу Максимовича, що підтримує Шумського; 3) Не принявши резолюції представника комінтерну, про боротьбу з націоналістичними українськими ухилами у КП(б)У Центр. комітет КПЗУ тим самим пішов на руку контрреволюції під Польщею; 4) Не визнавши помилковости націоналістичного ухилу Шумського ЦК КПЗУ допомагає таким чином націоналістичній українській контреволюції на Рад. Україні; 5) ЦК КП(б)У стверджує *нечуваний факт*, що ЦК КПЗУ в момент шаленого походу проти компартії Рад. Союзу не стримує його на терені тих земель, де працює, але навпаки остентаційно ухвалює резолюцію, в якій заявляє, що відмовляється визнати наявність націоналістичного ухилу Шумського і тов. у КП(б)У; 6) Загроза дрібнобуржуазного ухилу в КПЗУ, виявлена Максимовичем, стала в тій партії нині реальним фактом; 7) Така лінія ЦК КПЗУ явилася саме тоді, коли в польських фашистівських колах зужиковують усіх зусиль, щоби приготовити збройну інтервенцію проти Радянського Союзу.

Словом „зрада" і ще раз „зрада". Одначе не думайте, що зраджують усі. Ні, є в ЦК КПЗУ ще й меншість, здається нам жидівська, яка вже в окремих аж трьох деклараціях до ЦК КП(б)У осудила „непростимі" помилки Максимовича і непоправне становище теперішньої випадкової української більшости ЦК КПЗУ. І не тільки осудила, але запропонувала навіть карні санкції проти всіх, що сміли мати власну думку в справі „націоналістичного ухилу" Шумського, тобто, що сміли протиставити себе воюючому тепер московському шовінізмові у ЦК КПЗУ.

Меншість домагається аж 5-ти санкцій, а саме: 1) усунути Максимовича від керовництва та роботи в КПЗУ; 2) поширити ЦК. увівши до нього активних партійних робітників (читай: жидів) із партійних низів; 3) ґрунтовно реорґанізувати З. б. Д.; 4) реорґанізувати центральні партійні редакції; 5) реорґанізувати найважніші відділи ЦК. Таж меншість заповідає далі, що як вона дістане керму у свої руки, то — і це заявляє „зі всею рішучістю! — переведе „розяснюльну кампанію серед партійних мас з приводу ухилів, що їх зробила більшість ЦК—КПЗУ, і піддавши їх більшовицькій критиці, зліквідує всі ухили і вживе всі заходи, щоб забезпечити партію від усяких вагань (читай: від українців та набере до неї самих жидів!) у національному питанні та від викривлення її лінії під впливом дрібної буржуазії".

Аж хочеться кликнути: Витайте, сини Ізраїля, мужні сини, бо аж ви під командою комінтерна поведете КПЗУ на широкі шляхи розкладу і аж ви принесете її повну ізоляцію від дрібної буржуазії та „побіду" для „українського" пролетаріяту семітської породи".

—o—

Справлення похибки. У вчорашній статті п. н. „Рівноправність мов в УСРР" випав у кінцевому уступі один рядок, через що кінець статті набрав іншого значіння. Кінцеве речення має звучати так' „Вирішує він (цей закон) цю незвичайно складну проблему, як бачимо, ясно і треба ствердити, *зі становища політики комуністів*, безсторонно та справедливо".

Кріваві заворушення у Відні.

Де шукати їх причини.

Вісти про кріваві, революційні заворушення у Відні впали наче грім з ясного неба на широкі круги в цілій Европі, не кажучи вже про політиків і дипльоматів, що з уваги на ферії в більшости порозїздилися давно зі столичних міст на відпочинок на менше або більше глуху провінцію. Ці події прийшли таксамо несподівано для політичного світа у Відні, зокрема для провідників обох головних політичних партій в Австрії: християнських суспільників і соціяльних демократів.

Не розбираючи нині майбутніх наслідків тих подій, які зрештою передбачити трудно, попробуємо спинитися над їх причинами, щоб тим лекше зрозуміти не тільки підклад тих величанських заворушень, але й умовини, в яких примушена коротати своє злиденне життя австрійська республика, а з нею і її населення. Бо умовини теперішнього життя-буття Австрії є без сумніву в тісній причиновій звязи з тими найновішими подіями у Відні, що їх рознесли телеґрами по цілому світі.

Безпосередню притоку до виступу віденської товпи дало увільнення судом трьох членів правої орґанізації, т. зв.
обвинувачених за стріляння до членів соціял-демократичної партії, всевладної в нинішньому Відні. Розуміється, увільняючий вирок віденського суду, що вславився в останніх роках цілковитим увільнюванням дещо більших злочинців, як дотичні був тільки останнім мотивом, останньою притокою до виступу всяких неодвічальних елементів, яких повно в кожному більшому центрі, зокрема у Відні. Бо цей виступ „обуреної" товпи — це тільки одно колісце в ланцюху богатьох подібних більших і менших виступів, що їх переживав повоєнний Відень, це тільки один новий зрив маси тих „невдоволених", що їх підсичують постійно і просто накликають до революції всякі невідповідальні орґани й невідповідальні промовці, яких повно в наддунайській столиці.

Розуміючи добре нинішнє важке матеріяльне положення віденського населення, якому відібрано всі соки тягнені ним колись з усіх звенів великої монархії, треба все ж таки ствердити, що найбідніший віденський робітник живе сьогодні без порівнання краще, як наш найбогатший селянин або й наш пересічний т. зв. інтеліґент. Бо життєві вимоги й життєва стопа австрійського, а зокрема віденського робітництва піднялася по війні незвичайно високо, в чому мають безперечно велику заслугу соціялдемократичні провідники. Ще в найгірших, найтяжчих умовах живе в Австрії т. зв. середній стан, себто інтеліґенція всяких вільних фахів, професора, урядовці і т. д., але ці люде до революційних виступів нездібні. Отже коли не нужда, то що гнала маси невдоволених, обурених на вулиці міста? Чи може безвиглядне політичне положення, заборона злучитися з великою Німеччиною?

Слід зазначити, що патріотизму, відданости національній ідеї, в австрійського населення мало. Ще менше того патріотизму у Відні, де панує тільки грубий матеріялізм і демаґоґія. Хто бував на віденських передвиборчих вічах-зібраннях і чув промовців ріжних таборів, що ні одним словом не згадували перед масою про якісь вищі національні змагання, про культурні цінности нації, а обдаровували слухачів тільки ріжними обіцянками чисто матеріяльної натури, — той знає, що ця маса не здібна до ніякого зриву за національний ідеал.

На нашу думку причини найновіших заворушень у Відні слід шукати саме у вихованні тієї маси, в тій безоглядній демаґоґії і підбурюванню проти всякої влади, всякого авторитету, що ними переповнена вся без виїмки безвідповідальна преса у Відні, всі вічеві промови ріжних народніх трибунів. Нічого лекшого, як підбехтати таку масу, до якої прилучається негайно всякий зброд, усяке шумовиння, вивести на вулицю, де вона гуляє вже по своїй уподобі — нераз і позбавляє голови тих, що її пхнули безпосередньо чи посередньо до виступу. Таке сталося й у Відні, де соціялістичні провідники, що мають теж немалу „заслугу" у такому безвідповідальному вихованні маси, вилазять тепер зі скіри, щоб завернути її з хибної дороги і стати знов паном положення.

К. АНИШЕНКО. 9

МИРОНОСНИЦІ.

(Продовження.)

VI.

Ще не дзвонили, як мироносниці прийшли до церкви: баба Вівдя в намітці, з підвязаним підборіддям, в білій юпці; Санька в білій невишитій сорочці, а Одарка — тільки з разком доброго намиста.

Баба Вівдя була задоволена з своїх товаришок: сувора простота їх зодягу й щирість до справи робили молодиць достойними мироносицями.

— Ставайте, сестри, до мироносної ікони, а я, стара, в бабинці службу відстою. Ониську підожду.

Одарка й Санька мовчки вклонилися старшій мироносниці і вступили до церкви.

Ранкова прохолода й тиша ще спали в церковних закутках. Кожний крок гудко відбивається під банею і щухне на хорах. Знайомі важкі золоті хрести, розмальовані шовкові корогви... Високий іконостас: царські врата відчинено — на престолі лежить плащаниця, за престолом світильники семисвічні... Над іконостасом — хрест, на хресті розпятий Христос; коло нього з одного боку Марія-мати, а з другого — Іван-апостол. Праворуч, в кутку — храмовий святий: архистратиґ Михайло з воїнством небесним — в руках огнений меч, на голові — червоно-козача шапка тільки без зірочки... От на столі — артос. На артосі намальовано: Христос з прапором в руці летить на небо...

Все знайоме, рідне, дороге. А тимчасом, в цей ранній весняний час, наче вперше все це бачиш.

Моторошно... турботно тріпотить серце... І, шукаючи собі опори, молодиці кинулись навколішки перед мироносною іконою.

Мироносна ікона з давніх-давен висіла коло крилоса. Темна, стара і важка вона цілий рік нікого не цікавила. Старий дяк Юліян спокійно ховав за нею шапку і понюхачку... Молодий дяк пробував було роздивитись, що-то намальовано на іконі, але ікона була так заляпана воском, так пошкарубилась, вилізла й потріскалась фарба, так смерділа понюхачкою, що дяк, замісць огляду, висловив еретичну думку — викинути ікону геть. На це батюшка одказали дякові, що він, дяк, дурний, як ступа, і в святих речах нічого не тямить... Ображений дяк не згадував про ікону аж до мироносної неділі. Разом з паламарем він довгенько кректав, здіймаючи ікону, і не вдержався — сказав: кому це скаженому потрібні такі, червою поїдені, ікони? Але він знов гримнув на еретиків і наказав причепурити ікону — оливою помазати і печеною цибулею почистити і рушниками вкривши поїдені червою місця, виставити на середину церкви для спасення народу християнського.

Коло ікони молодиці оговтались і ретельно молились.

На віконну гратку, десь аж під банею, сів горобець і цвірінькнув. Прилетіли інші горобці — почалась горобяча сварка. Сонце кинуло на горобців свій промінь: на стінці лягла метушлива тінь горобячого бойовиська.

Важко вдарив перший дзвін. — полетіли горобці геть з ґраток — зникло сонячко метушіння на стіні.

І від того, що всемогутній Господь, отой сивий дід з голубом на бороді, що із під купола дивиться на грішний люд, — допустив до себе нікчемного горобця з його галасом, — в серці молодиць росла надія на прощення й спасення. Навіть коли Господеві так угодно, хай накаже Михайлові-архистратигу стяти огненним мечем їх безталанні голови... Але-ж — ти-ж, Господи, знаєш, чим була Марія-мати і Марія Єгипетська? Коли ти їх простив, то що вже казати про якусь Саньку з Одаркою?!

На серці у мироносниць було тихо-радісно. А дзвін котив бадьорі хвилі в самісіньку душу.

І тоді тільки, як із бабинця почулась балачка церковного старости та попа, мироносниці стали на ноги: сумні, але торжественні обличчя закамяніли — недоступні ні людському глуму, ні людській любові.

А в бабинці батюшка привітались до старших мироносниць:

— Во істину Воскрес, Дуня. Як здорова, Анися?

Це вони бабу Вівдю й бабу Ониську так звуть, по московському. По нашому ще не навчились.

Слідом за батюшкою почали надходити люди. А коли задзвонили всі дзвони в церкві нашелевкалось стільки людей, що і в бабинці було тісно. Нарід вперся аж до артосу.

Хома — безвірник вирячив на святий хліб свої баньки й гикає після снідання... Прийшли і з кооперації: тільки й діла, що шепотять, на дівчат поглядаючи. І навіть старий дяк Юліян, і той прийшов: репетував і лаявся з молодим дяком — де його понюхачка?...

На прочуд багато зійшлось людей...

В бабинці-ж баба Мотря з кумою Секлетою, в намітках, в білих свитах, підперезані старовинними рушниками, шепотіли на ввесь бабинець.

— ...Їхне право почалось... А звідки воно взялось? Я кажу, що з Олекси Таманського. Може, пригадаєш, Мотре, як ходив він в союзі руського народу — мужиків наших дурив: хто до союзу пристане, тому землі приріжуть?... Мій Терешко покійний писався був — Олекса йому знак на груди почепив і біркі дав: скільки, мовляв, на бірці зарубок, стільки десятин землі получиш... Цар пропав... А Олекса, по старому, каламутить громаду. Санька з синяків не виходить, а все село й не писне... Олекса — сила, коли схоче — на Сибір зажене...

— А про мене, — шепелявила Секлета, — як неммає у нас своїх людей розумних, хай хоч чужі діло роблять... Так дурним гепам і треба...

— Ой, сестро-кумонько, не можна цього, не можна. Чуже чужим. Наживеться, напеться мужицької крови тай подасться. (Йому не діло наше кортить — аби нічого не робити)... Та якби-ж воно хоч щось путяще, а тож про його чув?... І на тобі: хахлам і Бог, і цар, і товариш комісар...

(Далі буде).

Виборчі висліди.

РАДЕХІВ.

До гром. ради вибрано 16 українців, 16 поляків і 16 жидів.

КРАКОВЕЦЬ.

З IV. колі вибрано 7 жидів і 1 поляка, з III. 7 українців і 1 поляка, в II. 7 українців і 1 поляка, в I. 8 поляків. Таким чином у раді буде 14 українців, 11 поляків і 7 жидів.

ДРОГОБИЧЧИНА.

Громадські вибори по селах майже на докінченні. Досі одержано такі вістки про їх вислід: в **Гаях Вижних** перейшла в цілости національна ліста, в **Гаях Нижних** вибрані рівнож кандидати такоїж лісти, в **Оровім** вибрано 31 кандидатів українського виборчого комітету та одного жида, в **Урожі** 23 таких самих кандидатів і одного поляка, в **Довгім коло Підбужа** 22 наших кандидатів і 10 жидів, у **Доброгостові** 21 наших, 2 поляків, 1 німця, в **Сільні** 18 наших, 2 приятелів давнього польського комісаря і 4 поляків, в **Уличн**ах у великій більшости наші, в **Тустановичах** на 48 радних вибрано 12 українців, 12 жидів і 24 поляків, бо таке меньше-більш є чисельне відношення виборців, у **Модричі** вибрано всіх наших і зараз після виборів усунено давнього комісаря з його прибічною радою. — Значні успіхи має **Міський Виборчий Комітет у Дрогобичі**, який успів зорганізувати розбите досі наше міщанство і перевів до міської ради з четвертого і третього кола 9 українців, а з першого кола одного, а саме ігумена оо. Василіян, пароха Йосифа Заячківського.

СОКАЛЬ

На 48 радних вибрано 10 українців. 19 поляків і 19 жидів.

ПЕРЕМИШЛЯНЩИНА.

Звіт з переведених виборів у громадах Перемишлянщини до дня 8. ц. м.:
Вишнівчик: 21 українців, 3 поляки, **Чемеринці:** 27 українців, 5 поляків, **Липівці:** 24 українців, з того 4 хруні, **Брикун:** 12 українців, **Пітгайчики:** 14 українців, 2 поляки, **Костенів:** 15 українців, 9 „русских".

ДОБРОМИЛЬЩИНА.

Поповичі: 14 українців, 2 жиди, **Тятиниці** 15 українців, 1 жид, 8 поляків, **Нанова** 14 українців, 2 жиди, **Стебник** 10 українців, 2 жиди, **Тарнава** 14 українців, 2 поляки, **Губичі** всі 16 українці, **Трушевичі** всі 24 українці, **Поляна** всі 16 українці. Майже у всіх громадах внесено протест проти важности виборів. На день 25. 7. скликуємо довірочну нараду з усіх громад, отже тоді буде устійнений загальний вислід переведених виборів.

ЛЬВІВЩИНА.

При виборах до громадської ради в **Рудні**, пов. Львів було управнених до голосування в IV. колі 284, з того 138 українців. Вибрано 6 українців. У III. колі управнених до голосування 230, з того 62 українців. Вибрано 4 українців, 2 поляків. У II. колі управнених до голосування 18, з того 6 українців. Вибрано 6 українців. У I. колі управнених до голосування 6, з того 2 українців. Вибрано 3 українців і 3 поляків; заступники всі 12 українці. На загальне число 24 радних вибрано 19 українців і 5 поляків. Такий вислід виборів — це найліпша нагорода за працю місцевого народнього комітету Нац. Обєднання.

БРІДЩИНА.

Дня 25. 6. 1927 р. відбулися в **Смільні** пов. Броди вибори. Вислід виборів був для нас корисний, бо на 16 радних вибрано 12 українців, а в I. колі 4 поляків. Здавалося, що з такого висліду виборів будуть усі вдоволені. Та, на жаль, знайшлися хруні і ті панські нагаячі, а саме Заяць Лев, Заяць Теодор і Шостак Василь, зробили протест, який підписали також поляки. Громадяни Смільна перестерігають усіх перед тими хлібоїдськими нагаячами, що вже від довшого часу роблять свою юдину роботу на шкоду громади й українського народу.

БОБРЕЧЧИНА.

Вибори в **Підсосновї**, бобрецького пов., принесли нам перемогу. Москвофіли провалилися. Вибрано 14 українців і 2 жидів. Крім того до ради входить 1 віоліст. Москвофіли внесли протест.

ДУБЕНЩИНА.

Дубенська ґміна 10 українців, 2 поляків, 1 жидів, 2 чехи, 1 мадяр — разом 17. **Варковицька** ґміна 9 українців, 2 поляків, 2 жидів, 2 чехи — разом 15. **Малинська** ґміна 7 українців, 3 поляків, 1 жид, 2 чехи — разом 13. **Ярославицька** ґміна 6 українців, 3 поляків, 1 жид — разом 10. **Млинівська** ґміна 8 українців, 4 поляків, 1 жид, 2 чехи — разом 15. **Княгининська** ґміна 7 українців, 2 поляків, 1 чех разом 10. **Боремельська** ґміна 7 українців, 1 поляк, 1 чех, 1 мадяр — разом 10. **Теслугівська** ґміна 9 українців, 1 поляк, 2 чехи — разом 12. **Радивилівська** ґміна 12 українців, 3 поляків — разом 15. **Крупецька** ґміна 9 українців, 3 поляків — разом 12. — **Верб**ська ґміна 7 **українців**, 4 поляків 2 чехи — разом 13. **Судобицька** ґміна 6 українців, 1 поляк, 1 чех, 4 мадяри — разом 13. В Дубенській і Крупецькій ґмінах вибори уневажнені.

Віденська революція.

Відомости про події з суботи 16. липня 1927.

В суботу з Віднем не було ніякої прямої комунікації. Всі відомости, що надходили до нас в суботу аж до неділі до ранку були суперечні та неясні. А доходили вони через Прагу і Будапешт. Та всеж з них можна зробити висновок, що протягом цілої суботи положення в Відні було неясне. Деякі з одержаних вісток занотуємо. Перша з них твердила, що комуністи проголосили у Відні диктатуру. Інша, що уряд Зайпля опанував ситуацію при допомозі спровадженого з Тиролю війська. Та всеж слідуючі відомости заперечували і першу і другу, бо виявлялося, що уряд має в своїх руках лише центрум міста, а зате всі окраїни є в руках повстанців. — Палата Справедливости згоріла, мали підпалити також будинок міністерства справедливости, міністерства почт і телеграфів, університет, де мало прийти до боротьби між товпою а студентами, а також були спроби підпалення парляменту і ратуша. Парляменту не підпалили тільки тому, що поліції вдалося оборонити доступу до нього обстрілюванням товпи з дахів. В самому парляменті мало впасти 12 трупів. Велику рухливість та ініціятиву в бережении та обороні порядку і майна має проявляти республиканський соціялістичний Шуцбунд, хоч є відомости, які приписують Шуцбундові ціле віденське нещастя. Німецька преса твердить, що віденські події були приготовані комуністами у великій тайні. Ніхто їх у Відні не сподівався ні уряд ні органи безпеченьства. Берлінський соціялдемократичний „Форвертс" твердить, що віденські заворушення скоро ослабнуть. А причина до них, тобто увільняючий присуд для убійників робітників мусить стати пересторогою для судівництва не тільки в Австрії, але й у Німеччині. Права німецька преса каже, що одиноким висновком, який треба зробити з віденських випадків, це той, що Австрія, як держава, нездатна до ніякого самостійного істнування, мусить у найкоротшому часі усунути всякі перегороди, що ділять її від Німеччини. Увільнення Австрії з примусового положення одиноке може довести до поборення комуністичної небезпеки.

Цілком певні дані привіз літаком з Відня до Варшави польський пільот Карпінський у одинокому примірникові комунікату віденських соціялдемократів, видрукованому в суботу ранком. В суботу віденські газети зовсім не вийшли. А з комунікату соц. демократів довідуємося, що в Австрії проголошений генеральний страйк. В суботу ранком перестали курсувати залізниці, крім тих, що довозять живність. У відозві твердять соціялдемократи, що виновником розрухів є віденська поліція.

Увільняючий присуд на вбийників робітників спричинив демонстрації, які прибрали характер заворушень виключно завдяки провокаційному поведенні поліції, яка нібито не утримувала порядку, а виконувала на демонстрантах помсту правиці та утруднювала Шуцбундові працю над успокоєнням демонстрантів і опануванням товпи. Одначе при цьому стверджує відозва, що значну частину вини за розрухи поносять також невідповідальні елементи, міське шумовиння, ласе на крадіжи та рабунки в часі замішання. Відозва кінчиться запевненням, що Шуцбунд буде перманентно стояти на сторожі порядку і закликає робітників вступати в його ряди. Рівночасно перестерігає всіх перед конфліктом з республиканською армією, бо такий вийшов би тільки на користь реакції.

З інших джерел довідуємося, що соціялісти поставили Зайплеві ультімат, щоби негайно подався до димісії з цілим урядом. Зайпель цього зробити не хоче. В часі пертрактацій уряду зі соціялістами— каже інша вістка — мав Зайпель згодитися на те, щоби заповісти окремим актом уряду реформу судівництва в дусі соціялістичних домагань. Соціялісти домагаються ще негайного звільнення директора поліції Шобера.

Австрійське посольство у Варшаві видало комунікат, в якому твердить, що в часі розрухів не було ніяких випадків нарушення приватної власности і що рада міністрів засідає в перманенції та робить усі заходи, щоби заворушення не повторилися. Уряд опановує ситуацію вповні.

Вісти з вечера в суботу кажуть, що один полк республиканської армії дав себе розброїти. Був це полк, зложений зі самих віденців. За те інша частина стаціонованого у Відні війська була вірна урядови і помагала успішно поліції. Представники чужих держав мали запропонувати Зайплеві збройну допомогу для опанування ситуації. Муссоліні поставив ультіматум, що на випадок непропущення італійського міжнародного потягу через територію Австрії, Італія ужие збройної інтервенції та пішле фашистівську армію до Відня.

Біланс заворушень виказує на основі одних вісток 80 вбитих і 1000 ранених, а на основі других 100 вбитих і 1000 ранених. Шпиталі переповнені раненими. Ранішні вістки з неділі твердять, що генеральний страйк тріває далі. З Лінцу мало приїхати автами два баталіони війська, які звільнили вичерпану поліцію. Пізно в ночі зі суботи на неділю радила Рада міністрів над остаточними засобами ліквідації подій.

Відомости про події з неділі 17. липня 1927.

Заспокоєння.

Відень успокоївся. Приверено трамвайний рух. Досі врештовано 252 особи. Місто Відень призначило на одноразову допомогу для потерпівших 1000 шілінгів. Бюро Вольфа приносить відомости від власного віденського кореспондента, який каже, що завдяки привернену трамвайному рухові місто прибрало більше-менше нормальний характер. Реставрації та каварні отворені, але не вільно в них продавати алькоголю. Палата справедливости спалена і біля неї збираються товпи цікавих. Університет і ратуш не нарушені. Перед парляментом стоїть далі військо в поготівлі. На вулицях не видно авт, бо їх зареквіровано.

Чеська пресова аґенція повідомляє, що до Праги приїхав з Відня офіціяльний представник канцлерського уряду Райнер і директор пресової канцелярії Шлагов-ський. Вони твердять, що у Відні спокій. Страйк у Відні закінчився, але тріває далі на залізницях. Зорганізовано і заприсяжено в неділю ранком т. зв. громадську мілiцію Відня (ґемайндешуцвахе), що має берегти порядку і републики від замахів з права і з ліва. Її діяльність передбачена на 10 днів. Австрійські комуністи видали відозву зі закликом до узброювання робітників та домаганням допущення комуністів до Шуцбунду.

Аґенція Гаваса комунікує, що перший стріл, який започаткував заворушення, впав з руки комуніста Фіяльо, якого арештовано. Бюро Вольфа комунікує, що по полудні дійшло в дільниці Гернальс до збройної сутички між комуністами і поліцією. Жертвою впало 6 осіб убитих і 10 ранених. Товпа здобула комісаріят і вбила команданта того комісаріяту. Соціялдемократи видали відозву до робітників із закликом, щоби не дапали себе провокувати комуністам. Провідник німецьких комуністів Пік мав прибути літаком до Відня. У Відні та околиці проголошений виїмковий стан. Поліція дістала наказ приноровлювати кару смерти до кожного, в кого знайде зброю.

Соціял.демократи домагаються, щоби частину політичних компетенцій уряду передати головній комісії парляменту в тій ціли, щоби всі політичні партії парляменту несли відповідальність за політику. Ніяких домагань щодо персональних змін в уряді не висунули. Від задоволення того домагання узалежнюють закінчення залізничого страйку. З того видно, що уряд Зайпля вийшов побідником.

Цілу історію має остаточно зліквідувати Національна Рада. Австрійське посольство в Варшаві комунікує, що Нац. Рада буде скликана в найближчих днях на основі порозуміння уряду з усіми парляментарними групами.

Берлінський „Форвертс", приніс вістку, що Мадярщина готовила збройну інтервенцію для Відня. В місті Еленбурґ на границі стояло 5 готових баталіонів війська. Німецька преса принесла теж відомости про те, що фашисти незвичайно гороїжаться, що видно з італійської преси, та хочуть при помочі збройної сили провадити свої залізничі транспорти через Австрію. Проти того мусілаб запротестувати Німеччина.

Виборчі надужиття

ЄРМАКІВКА ПОВ. БОРЩІВ.

Говориться нераз про різні виборчі надужиття, але таких, як у нас були, що мабуть світ не бачив. Деякі з них наводимо. До оглядання виборчих ліст було визначено т. зв. „урядові години" (від 6—10. рано), в котрих звичайно канцелярія була замкнена. Рекламацій ніяких не уваглядено. У вісьмох днях перед виборами подописувано на виборчих лістах багато виборців (поліцію й інших „місцевих родовитих" громадян). Виборча комісія, зложена в самих „порядних людей", при помочі поліції викинула з виборчого льокалю наших мужів довіря. Більш тра сотки виборців, котрі не подобалися з невідомих причин виборчій комісії, не допущено до виборчої урни. Було багато виборців, котрим записано, що віддали голос, а тимчасом до урни їх зовсім не допущено. Повновласти комісія з засади не приймала, мовляв, що „не були потверджені в громадськім уряді(?)". Протест внесено.

НОВИНКИ.

— **Бурхливе літо.** Цьогорічне літо проявляє надалі свою революційну діяльність. Природа лютує на землі, у морі та воздусі. В околицях Мурманська вже третій день горять ліси, а спека перейшла 50 степ. У Ню-Йорку 7 осіб померло одного дня від сонячного удару; десятки тисяч людей спить над морем, а на вулицях обливають людей зимною водою; на східнім побережі Сполуч. Держав 59 жертв спеки. Поруч спек ідуть бурі, в інших місцях. На Волині, радянській території, буря знищила 15.000 гект. засівів. У південній Франції знищені огороди та поля; на Каспійськім морі потонуло 40 лодок із 100 моряками.

— **„Львівські самогубці".** У повищі нашого часопису під таким заголовком, подали ми звістку за місцевою пресою, що „40-літній урядовець скарбової палати Іван Береза застрілився із рушниці, розтративши 2000 зол. з державної каси". Нині прийшов до нашої редакції п. Стефан Береза, урядовець скарбової палати у Львові, заявляючи, що в дотичній повинці переплутали його з його покійним братом Іваном, хліборобом з Розвадова який наслідком нервового розстрою, застрілився, лишаючи картку про причину своєї смерти, а саме: фінансових клопотів. Як бачимо: звістки про львівських самогубців у львівській пресі іноколи досить далекі від точности.

— **Летуни.** У морі найшли ще одну пляшку з підписами Нанжесера та Колі, які прохають помочі, попавши на малі острови Атлянтійського океану. Є сумнів, чи ця пляшка знову не містифікація, як дві попередні. Америк. летун Сміт прохав по радіо допомоги, впавши з літака на кавчуковій лодці в 750 милях від Гонолюлю. Два польські летуни, Кубаля та Ідзіковський, вибираються через Атлянтик 21. ц. м., 25. франц. летун Дієдоне Кост на літаку „Нанжесер-Колі", а за ними нім. летун Отто Кеніке.

— **Любовна помста.** Варшавська преса оповідає чисто вакаційну історію кохання якогось молодого промисловця Пупковського, що закохався в доньці торговця дробиною. Батько дівчини зачинив перед молодцем двері, а той з помсти відчинив його курник з 500 курчатами, з яких частина розбіглася, а частину роздерли собаки. Не здобувши гуски, помстився на курчатах...

— **Жертви грому.** Щойно нині прийшла звістка, що буря з минулого тижня лишила на шпилю Парашки в Сільщині три трупи хлопців-пастухів. Череда, яку вони пасли розбіглася по лісі.

— **Чудасії.** Цими днями продали в Парижі на ліцитації... людську голову. Є це мумія індійця з Перу, у скляній скрині з довгим волоссям, сорокатим пірям і лицем скривленім в усміші. Поет Бретон купив це страховище за 3500 фр. — Російський еміграційний часопис „Возрожденіе" вбиває Фруючим у нагідо сія по вого цвяха в голову: звертає увагу, що теперішня емблема радянської влади „молот-серп" читана взад дає розвязку майбутньої російської політики: „престолом" Блажені піруючі... — В одній мадярській фабриці (Кіспет) капнула в котел горючого заліза крапля поту робітника і спричинила вибух.

— **Проти поєдинків.** У Тоскані установили окремий постійний трибунал чести, який розглядатиме всякі справи нарушеної чести за згодою спірних осіб. Осідком трибуналу буде Флоренція. Інші італійські міста мають намір піти за прикладом цієї висококультурної установи, що хоче покласти край безглуздому вирівнюванню справ чести при помочі зброї.

— **Новий чудесний метал.** У Канаді відкрили величезні простори нового металю, який може перетворити техніку майбутности. Є це берилій, найбільше чудесний з легких металів, відкритий 100 літ тому німецьким хеміком Велєром. Берилій легший на третину від алюмінія, твердший від нього і незвичайно розтяжний: з нього можна творити листочки тонкі на одну десяту міліметра. Ще 80 літ тому грам цього металю коштував 80 разів більше як грам золота! Свіжо найдені поклади берилія в Канаді є більші як усі разом на світі. Берилій стане суперником алюмінія і може змінити зовсім умовини воздушної плавби.

— **Папір як міра культури.** На дрезденській виставці знаходиться графічна порівняна табеля: скільки паперу зживає річно кожний член поодиноких держав. На першому місці стоїть там Америка, 62 кільо на голову; Британія 37; Німеччина 21; Франція 20.5, Швеція 20, Бельгія та Швайцарія 19, Австрія та Норвегія по 14 Японія та Чехословаччина по 10.5, Італія 8, Еспанія 6, С. Р. С. Р. 3 кільо. Ця статистика каже, скільки паперу кожний громадянин цих держав зужиє. Її не можна брати дослівно; що пишеться в цих цілях є мірою найвищої культури. Америка перевищує інші держави скількістю писаних листів, приватних і купецьких, головно купецьких, якими фірми засипують клієнтів. Англійці нпр. є майстрами звязких листів. Ми майстрами листів — ненаписаних.

— **Дорогоцінні підписи.** Разом із статистикою про зростаючу скількість американських мільонерів, приходять щораз частіші звістки про фантастичні суми, які платять американці за рідкі книжки, образи, а навіть маленькі рукописи. Від якогось часу прийнялась в Америці манія шукати за підписами 65 мужів, які підписали славний документ про оголошення незалежности півн. Америки. Найдорощими з них були підписи двох: Лінча, який помер в 1777 р. і Гвінета, ще ...

з поєдинку. Гвіннет був з походження англійцем; один англ. історик найшов випадково його підпис серед документів його рідного міста, якого історію почав писати і школа до якої ці документи належали одержала за три підписи Гвіннета 60.000 дол. Є це найвища ціна заплачена до цього часу за людський підпис. Навіть Морган заплатив у 1911 р. менше за лист Лютра з 1521 р. до цісаря Карла V. бо тільки 28.000 дол. Цікаво, яку найвищу ціну заплатили би в нас, музеї чи приватні люди, за найцінніший підпис нашого земляка...

— **Старофінське місто** відкрив на Уралі російський археольог Смірнов, в 10 км. від ріки Чепча; там жили від 9 до 12 століття Вотяки, східно-фінського походження. Серед руїн міста найдені останки домів, терниць, кузня, гончарня і 2000 предметів домашнього та хліборобського приладдя, а також перські гроші з 10 ст.

— **Контрабанда дітей.** Найбільше клопотів з пачкарями мають митні урядовці пристані Ню-Йорк. Американці, що вертаються з Европи котіли би привезти собі дешевим способом неодин цінний спомин на потіху розтраченого гроша: шовк, клейноди і алькоголь. Та хто з вас підозрівав би, що є між ними й такі, які пачкують европейські діти! Між америк. багатими багачами настала мода купувати діти в Европі. Найбільше улюбленими є дівчатка, білявки, з синіми очима. Але американський уряд дуже суворо стежить за тим, щоби не впускати дітей чужих підданих. Може саме тому европейські діти стали так цінні. Амер. мільонери давно прийшли до пересвідчення, що за долари можна купити все; навіть збільшити родину і поправити расу. Европа нехай потішиться тим, що коли стане їй за тісно, тоді зможе пів свого покоління перепродати, а за одержані долари відбудувати себе економічно...

— **Світова всячина.** Грецького диктатора Пангальоса випустили підступом з вязниці його приятелі. — У похоронах убитого ірляндського міністра О'Гіггінса взяли участь усі державні установи та представники пів міліона громадян. — Від 6—9 радив в Оксфорді окулістичний світовий конгрес. Памяткову медалю за свої праці дістав на ньому проф. Люстгартен з Копенгагена. — Клемансо видужує. — Грецький уряд дав дозвіл основати групі чужинних капіталістів касино гри на острові Корфу. — У Будапешті найшли нові зразки фальшивих 1000 франк.— Новий рекорд перелету зробив гамбурський летун Баймер: 211 км. на годину.— По останній статистиці Німеччина має 62 міл. 400.000 осіб, з чого 40 міл. протестантів, 20 міл. католиків, 564.000 жидів, 253.000 безвіроісповідних. — У Лінці випустили одного ранку (пів до пятої) 5000 почтових голубів. Перші голуби вернулись з віддалі 800 км. вже в год. 3 попол. Померла відома ірляндська діячка Казимира Луиін-Маркевич, з походження полька.

— **По футра!** Їдьте до п. Карпяка, щоб перед зимою були готові. Львів вул. Сурмова 11а І. пов. на ліво. 49 6-10

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Відозви і комунікати.

В справі масової, поголовної ощадности.

До всього українського громадянства!

Відбудова нашого повоєнного економічного життя, що почалась перед кількома роками, принесла вже українському народові не тільки деякі господарські успіхи, але що важніше — отворила цілому тямущому громадянству очі на зрозуміння потреби й необхідности кооперації у всіх ділянках нашого господарського життя.

Власна поміч стала знова нашим великим кличем. Черговим завданням цілої нації є сьогодні конечна потреба перевести цей клич у дійсність для організації власного капіталу, до котрого можемо дійти тільки масовими збірними ощадностями.

Нашій суспільности потрібний є правильний обіг її гроша, щоб той гріш, придбаний працею нашого народу, служив нам усім — на пожиток українського народу, бож цей гріш є єдиним джерелом усякої господарської праці у нас. Тому ми самі, як і інші народи у себе, мусимо його громадити та безпечно зберігати й дошльно пожиткувати.

Останній зїзд відпоручників наших кооператив, що під знаком „ощадности" відбувся у Львові в дні 30. жовтня м. р., відчуваючи конечну потребу організації нашого національного капіталу, поклав за завдання нашим центральним культурним та економічним установам: основати осереднє товариство „Ощадність", якого метою має бути зорганізувати громадську працю в цій преважній ділянці нашого господарського життя, що досі лежить майже облогом.

По основнім підготовленні найконечніших справ, обговорені справи в пресі і зарестровані статутом товариства „Ощадність" для господарности і добробуту, кооперативи з обмеженою відповідальністю у Львові, підписані основники звертаються до всього українського громадянства з отсим горячим закликом: **Уладжуйте наради, присвячені завданням праці й ощадности та організації нашого капіталу! Організуйте поради, відділи і збірниці для поширення установ ощадности між народом і шкільною молоддю!**

Всі ідейні одиниці, всі культурні й господарські товариства та всі наші кооперативи нехай зголошуються в члени Товариства „Ощадність" у Львові (Ринок ч. 10 при Центробанку), бо вже в дні 31. жовтня ц. р. відбудуться перші установчі загальні збори цеї кооперативи для господарности і добробуту. До тих зборів маємо приготовитися.

Членом кооперативи „Ощадність" у Львові може бути кожна особа правна, як також кожна особа фізична, що хоче працювати по думці кличів цеї кооперативи. Кожний приступаючий член вплачує зараз вписове в квоті одного (1) золотого і щонайменше один уділ у квоті десять (10 золотих. Член може мати необмежене число уділів (§§ 6, 7 і 8 статуту).

А кождий, в кого живе українське почування, має виконати найлекший обовязок супроти себе самого і свого народу: складаючи для себе всякий зайвий, хочби найдрібніший гріш, та приєднувати до справи ощадности всіх менше просвічених, так, щоби всі наші люде до того великого діла приступили, бо як ми самі цього не зробимо, то ніхто за нас того не зробить і ніхто нам не дасть цього гроша!

Нехай в кожній українській місцевости повстають комітети ощадности для ширення організації нашого капіталу й нехай виростають збірниці дрібного, поголовного гроша!

Сподіємося, що український нарід сповнить свій обовязок. Ідім власними силами вперед!

У Львові, 5. липня 1927.

ЧЛЕНИ ОСНОВНИКИ:

Михайло Галущинський, о. Леонтій Куницький, Юліян Павликовський, Іван Филипович, Михайло Корчинський, Ярослав Колтунюк, Роман Конашевич, д-р Олександер Кульчицький, д-р Михайло Волошин, д-р Володимир Охримович.

ЧЛЕНИ УПРАВИ Т-ВА „ОЩАДНІСТЬ" ДЛЯ ГОСПОДАРНОСТИ І ДОБРОБУТУ КООПЕРАТИВИ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ У ЛЬВОВІ:

Д-р Кость Левицький, Омелян Саєвич, д-р Юліян Гірняк

Дописи.

ЛІСЬКО. *(Кара за вживання рідної мови).* Посилаю ось такий документ часу:

Rejestr karny.

Starostwo w Lisku L. 13331/27. II. Imię i nazw. ks. Teodor Warecha, l. 36, żonaty, 1 dziecko, IV. Orzeczenie przekroczenia: Przekroczenie ustawy z 31. lipca 1924. Dz. U. R. P. Nr. 73. poz. 724. względnie rozp. wykonaw. z 24. IX. 1924. Dz. U. R. P. Nr. 85. poz. 820, oraz wydanego na podstawie powyższych rozp. Starostwa z 30. czerwca 1926 L. 26.020/26, popełnione przez prowadzenie korespondencji z władzami w języku nie państwowym. VIII. Treść i data wyroku: Za przekroczenie w rubryce IV. opisane, a udowodnione przez własne przyznanie się do winy, skazuje się go w myśl przepisów rozp. z 20. IV. 1854. Dz. p. p. Nr. 96, na grzywnę w kwocie 100 złotych, przypaść mającą na fundusz skarbu Państwa, a w razie nieściągalności na karę aresztu 10-dniowego. Od tego orzeczenia wolno wnieść rekurs do Województwa Lwowskiego, a podać do Starostwa w Lisku w ciągu 3 dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia.

Питаємо: коли скінчаться нарешті кари й переслідування за найприродніше право в світі, право вживання своєї мови в слові й письмі?

✝ Посмертні згадки.

о. Микола Іван Грицай, парох в Горожанні Малій, пов. Рудки, упокоївся дня 30. червня 1927 в 48 р. життя. Щиро відданий українській ідеї, організував Покійний з вибухом світової війни в Добрівлянах біля Дрогобича відділи УСС., а за часів української влади брав живу участь у припоручених йому чинностях. Довготревала, тяжка, утасна недуга не дала Покійному можности розвинути ширшої діяльности для добра парохії, яку намітив собі за життя. Свої душпастирські обовязки сповнював з повною посвятою, не зважаючи на своє слабе здоровля, до останніх хвиль життя. — В. И. П.!

о. Володимир Соневицький, емер. катехит вид. шкіл помер в Козлові по короткій а тяжкій недузі дня 3. ц. м. в домі своєї сестри, Ростислави Зарицької жени гр. кат. козлівського пароха. Покійний старанно вихований в патріотичному дусі, високо образований і очитаний відзначався великою добротою серця, товариською чемністю, услужністю і безінтересовністю. Любив дуже шкільну молодь та мав дар зєднати собі серця своїх школярів. Набавившися тяжкого ревматизму в молодім віці, мусів податися на емеритуру. Світова війна і повоєнні двіосини були причиною недостатку, в якім з природи делікатний організм, нидів, як недуга щораз сильніше змагалася. Чуючи, що конець життя зближається, і заосмотрений св. Тайнами зі словами на устах заснув вічним сном. Єрейський похорон під проводом Впр. ОО. Тимотея Бордуляка козлівського декана і Володимира Престашевського зборівського декана з участю численних Впр. ОО. кондеканальних відбувся дня 5. липня ц. р. В. И. П.!
81 1—1

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру.

Бурштин:
18. VII. Чесна Зузанна.
19. VII. Чорна Пантера.
20. VII. Дні нашого життя. 1—1

Вис. Пов. Пану Д-рови Степанови Шухевичові адвокатові у Львові складаємо отсею дорогою щиру подяку за безкорисну оборону в нашім процесі в Познанщині. Інж. Меркун Павло, Меркун Іван уряд. почт. 77 1—1

В часі реколекцій у С. С. Василіянок в місяці липні зложили Пані реколектантки на руки Вп. П. Марії Тисовської 30 зол. на комітет допомоги вдовам і сиротам по священиках. Нехай Бог заплатить. — *Ком.-гег.*

Вписи на однорічний курс шитя і крою білля, як й найновійших артистичних робіт відбуваються через липень і серпень. Наука зачнеться 6-го вересня ц. р. Близші інформації уділяє заряд С. С. Василіянок у Львові Длугоша 17. письменно і устно. Поручається сей курс абсольвенткам семинара і гімназії. 80 1-3

Конкурс розписує Товариство Жінок з вищою освітою на три стипендії по 10 амер. долярів для абсольвенток високих шкіл в краю і заграницею. Условія подасть секретарка Товариства д-р Ірена Левицька, Підвалля 7 II. п. — *Виділ.* 2441 1-3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

8 ЗОЛ. коштує годинник анкер швайцарський у Мандля, вул. Коперника 14. 1738 12—?

НОТИ на скрипку з фортепяном: Іван Левицький: Мережка — Казка — Українська Рапсодія. 72 2—2

ПРИЙМУ негайно хлопця або панночку-асистентку, евентуально на науку. Зголошення Д-р Бабій Володимир, лікар дентист, Львів Сапіги 65. 83 1—1

ВКРАДЕНУ ЛЕҐІТИМАЦІЮ, виставлену на імя *Мирона Федусевича*, учителя академічної гімназії у Львові, уневажнюється.

МОРЕЛІ заліщицькі, світової слави, І-ої сорти, висилає в 5 кг. кошиках оплачено за післяплатою 18 зол. 15 сот., А. Венкерт, експорт овочів в Заліщиках. 14 10—10

ПЕНСІОНАТ п-ні Лукашевської поручає на літній і осінний сезон, сонячні кімнати, першорядний харч. Зголошення слати Евгенія Лукашевська, Косів. 74 2-4

ГОДИННИК Ваш буде найліпше направлений в найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха**, Львів, Марійська пл. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 б) 4—?

ЗАЛІЩИЦЬКІ мореді, вибрані свіжо рвані, найліпшої якости 5 кг. 18 зол. 50 сот., 10 кг. 35 зол. 50. Франко за післяплатою висилає Віктор Нисєбраух Заліщики. 52 6—6

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Конкурс.

Головна Управа „Рідної Школи" розписує конкурс на місце учителя рисунків в фахово-доповняючій школі в Перемишлі. Цим учителем має бути інжинер будови машин. Він був би заразом управителем цеї школи. Платня по умові. Зголошуватися письменно до Головної Управи „Рідної Школи" у Львові, Ринок ч. 10. II. п. до кінця липня ц. р.

Конкурс

Коопер. Труд українських жінок в Жовкві оголошує отсим конкурс на посаду управительки. Посада вільна від 1. IX. ц. р. Старающіся о посаду повинні присилати короткий опис життя, свідоцтва і референції на руки управи. Платня після умови. **Вимагається знання крою та шиття.**
79 1—

Подяка.

Дня 3. липня ц. р. помер по короткій а тяжкій недузі в Козлові в домі своєї сестри наш брат, бл. п. о. Володимир Соневицький, емер. катех. Як в часі недуги Покійного, так і по Його смерти з потіхою і поміччю поспішили Високопреподобні Отці кондеканальні, яким почуваємося до милого обовязку висловити з глибини серця найкращу подяку. В першу чергу Вес. і Впр. о. Тимотеєві Бордулякові, Козлівському деканові за відслуження св. Літургії і провід похорону. Впр. о. Володимирови Престашевському за заосмотрення Покійного св Тайнами і участь в похороні, о. Антону Боднареві, пароховн Плотичі за прегарну, трогаючу а так потішаючу проповідь. Веч. і Впр. оо. Антону Рокотові рим.-кат. пароховн Козлова, Николаєви Кулицькому, пароховн Покропивної, Теодозієви Петрицькому і Теодорови Богатикови, пароховн Городища за ласкаву участь у похоронах. Дякуємо Козлівському деканові і парохіянам Козлова і Дмухавець обох обрядів за поміч в уладженю і участь та звеличання похоронного обряду. Дякуємо пп. Захарови Яструбецькому, управителеві хору і козлівським співакам за прегарний спів. Гарно дякуємо козлівським жидам, що позакривали торговлі, чим тихою повагою вшанували похоронний обряд. Всім щире — Спасибіг. — *Ростислава Зарицька, сестра. д-р Теод. Соневицький, брат.* 61 а) 1-1

Подяка.

Неумолима смерть забрала з поміж живих нашу найдорожшу маму бл. п. Людвику з Лучаківських Левицьку, вдову по гр. кат. пароху Плотичі, померщу в Тернополі 10. липня ц. р. У тім тяжкім горю прийшли нам з широю поміччю і розрадою сердечні люди, що помогли нам перебути тяжкі хвилі і занялись відданям послідної прислуги бл. п. Покійній. Тож складаємо щиру подяку Впр. о. крилошанинові Громницькому, пароховi Тернополя, о. катехитові Бородайкевичу, оо. Пасієві, Стецеву та Вавриковi за провід Покійної на місце вічного супочинку, Вп. п. проф. Миколаєвичові за велику поміч в устроєнню похоронів, Вп. Панству Ковальським, п. Здибкевичевій, п. Микульській та щиро привязаному до Покійної п. Стефанові Кордубі за їх ласкаві слова розради та поміч в перших найтяжших хвилях. Щире Спаси-Біг! *Анеля Левицька, Олена з Левицьких Юськевичева, Софія з Левицьких Левицька.* 76 1—1

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.